

(1923 - 2011)

AV. HÜSAMEDDİN AKMUMCU

Av. Hüsameddin Akmumcu'yu Isparta'da, kendi evinde ziyaret ettiğimiz sırada 86 yaşındaydı. Isparta Nur hizmetlerinin asırlık canlı şahitleri Hasan Kurt (89) ve Mustafa Köklükaya (82) ile beraber kabul etti bizi. Kendisine onlarca soru sordum. Sorularım bir tarafa; Isparta'nın bu üç tarihî adamı vesilemizle bir araya gelince, Isparta'nın asırlık - 1925'den beri- nur hizmetlerinden, Bediüzzaman Hazretleri ile görüşmelerinden, eski-yeni diğer ağabeylerden konuştular. Hem de birbirlerine hatırlatmalar yaparak teyit ettirerek... Konuşmalar sırasında bazen sürura gark olduk, bazen de hüzne boğulduk... Benim için işin güzel tarafı, sohbetin büyük çoğunluğunu kamera ile kaydetmeme izin vermiş olmalarıydı... Doğrusu bazen de kapatmamı istediler. Haklılar... Kaydettiğim kısımların bile büyük bir kısmını şimdilik yayınlamak mümkün değil... Bu sohbetin birinci kısmı Mustafa Köklükaya'nın evinde çekilmiş ve bu kitapta, Mustafa Köklükaya başlığı ile - hususi olmayan kısımları- yayınlanmıştır. Av. Hüsameddin Bey ile ilgili hatıraların devamı oradan okunabilir...

Nur Davalarının efsanevî Avukatları; Bekir Berk, Gültekin Sarıgül ve daha başkaları binlerce masum, mazlum ve mahkûmun sesi, soluğu, çılgılığı hatta feryadı olmuştu Anadolu'da... Bunlar tarihe geçti... Artık o malum ve meş'um dönem tamamen kapandı, bitti ve gitti inşallah... Hüsameddin Akmumcu da, aynı avukatlar silsilesinden birisi... "Girdiğim İslamî davaların sayısını unuttum" diyor kendisi... O kadar çok... Bir hususiyeti daha var; Bediüzzaman Hazretlerinin vefatına bir ay kala, vekâletini verdiği son avukat Akmumcu'dur...

Bu vekâlet verme hadisesinin çok ilginç bir hikâyesi var... O müşfik Üstad'ın talebelerine nasıl kol kanat gerdiği bu hikâyenin içinde saklı... İlerde hatıralarını yazacağımız Av. Necdet Bey'in de anlatacakları bu noktaya bakıyor...

1969'dan itibaren iki dönem Isparta milletvekilliği de yapan Av. Akmumcu'nun siyasi hayatı çok çetin ve çalkantılı geçmiş. Anlattıklarını kaydedip, kitabımızın hedefiyle alakalı bir kısmını buraya aldık...

Hüsameddin ağabey, Hüsrev ağabeyin yazdığı, Tâhirî ağabeyin de kırmızı bir kalemle tevafuklarını işaret edip kendisine hediye ettiği, teksir bir İşârat-ül İ'caz kitabı ile Hz. Üstad'ın ilk basılan Tarihçe-i Hayatını çok rica edince kıramadı ve bize hediye etti. Şöyle dedi: "Ben Tâhirî ağabeye; 'ağabey sen yaşlısın bu kitabı bana ver' demiştim, o da vermişti. Şimdi ben de yaşıyorum, sana veriyorum" dedi. Kendisine çok teşekkür ediyor, Allah'tan uzun ömürler niyaz ediyorum... Hatıralar kendisine tashih ettirilmiştir.

Av. Hüsameddin Akmumcu Anlatıyor:

Doğum tarihim nüfus kaydında 1923 (1339) yazar. İstanbul doğumluyum. Ben İstanbul'da doğmuşum ama ceddim Uluborlulu... Babam kurmay subaydı... 1955 Ankara Hukuk Fakültesi mezunuyum. Avukatlığa Ankara'da başladım. Isparta'ya 50'lili yılların

sonlarında geldim. Risale-i Nur Davalarına girmek için... 1960 İhtilâlından sonra da Isparta'dan çıkarıldım ve Adana'ya gittim. Vilayet olarak Kars ve Erzincan dışında bütün illerde davalarım oldu. Yalnız bu iki il'e gitmedim. Bu davaların tamamı 163. madde ile ilgili İslamî davalardır...

Ben Eğirdirli Hakkı Tıǧlı'nın damadıyım. O, Üstatla beraber 1935 Eskişehir hapsinde kalıyor... Üstad zamanında Eğridir Müftülüğü yapan Hüsnü Tıǧlı'nın kardeşidir... Tefik Tıǧlı'nın da amcasıdır. Müftü Hüsnü Tıǧlı Efendi Bediüzzaman Hazretlerine dost ve talebe, oğlu Tefik ise muarızdır. Üstad'ı Barla'da iken çok üzmüştür. Lâhika mektuplarında bunlar vardır. Hatta kayınpederim rahmetli Hakkı Tıǧlı vefatına kadar onunla konuşmazdı bile.

Evlilik işim geç oldu benim. Adana'dan döndükten sonra oldu. Hakkı ağabeyin yakınları Eğridir'den Uluborlu'ya gelin olarak gelmişti. Akrabaları, benim için kızını alalım dediler. Tabi benim yaşım epey ilerlemişti, yaşlı başlıydım. Kızı da o zamana kadar vermemişler, ben aldım...

Isparta Nur hizmetlerinin asırlık şahitleri Hüsameddin Akmumcu (86),

Hasan Kurt (89) ve Mustafa Köklükaya (82)

Bu üç yaşayan tarih vesilemizle bir araya gelince, 1925'den itibaren Isparta nur hizmetlerinden, Bediüzzaman Hazretleri ile görüşmelerinden, ağabeylerden konuştular.

Hem de birbirlerine hatırlatmalar yaparak, teyit ettirerek...

16 Ağustos 2009 Av. Hüsameddin Akmumcu'nun evi Isparta...

ZİYARETİNE MÜSAADE ETTİĞİ ZATLARI GEÇMİŞİYLE BİLİRDİ

Üstad Hazretlerini ilk görüşüm şöyle oldu: Sene 1950 veya 51; Demokrat Partinin ilk iktidar yılları. Uluborlu ile Senirkentliler arasında bir kazalık meselesi çıkmıştı. Aralarında 12 kilometre mesafe vardır. Senirkentliler illa diyorlar ki; "Uluborlu'nun nüfusu az, kazalık Senirkent'e gelsin." Bizim Uluborlular da kazalığı bırakmak istemiyorlar. Eski,

tarihi bir kaza... İşte bu ihtilaf sırasında Uluborlular otobüsle Ankara'ya gidiyorlardı¹. Ben de aynı otobüste yolcuydum. Emirdağ'ında mola verdi otobüs. Otobüsteki arkadaşlardan biri "Üstad Bediüzzaman Emirdağ'da, ziyaret edelim" dedi. Demokrat Parti Başkanı Hidayet Ulukaya da vardı aramızda. Hidayet'in eskiden beri Üstad Hazretlerine muhabbeti vardı. Diğerlerini tam hatırlayamıyorum. Biz vardık Üstad Hazretlerinin kapısına, söyledik. O sırada Ankara Dil Tarih'te okuyan Ziya isiminde bir arkadaş Üstad'a hizmet ediyordu. Üstad Hazretleri hasta olmasına rağmen bizleri kabul buyurdu. İşte ilk defa o ziyarette gördüm kendilerini. Üstad Hazretleri Bize; İslam'ı yaşamaktan bahsetti. Namazlarınızı kılın, ibadetten, Allah'a kulluktan ayrılmayın dedi. Ayrıca herkese tavsiye ettiği gibi bize de, Risale-i Nur'u okuyun dedi. Üstad hastaydı, yanında fazla kalmak olmazdı...

Daha sonraları müteaddit defalar ziyaretinde bulundum. Allah razı olsun hiçbir zaman geri çevirmedi. Ahir Zaman'da gelen büyük zat olmasından olacak herhalde, kendisinin müsaade ettiği, ziyaretine gelen zatları geçmişiyile bilirdi. Nerden çıktı bu ders; mesela Nazilli'den bir çoban geldi. Üstad Hazretlerinden ders almak istiyordu. Ne kadar "Hasbünallah-u ve ni'mel vekil" çekeyim gibi... Daha bir şey demeden Üstad Hazretleri, onun ehl-i tarik olduğunu keşfen anladı ve "Senin dersin var, ona devam et" dedi. Ahir zamanda beklenen Büyük Mehdi olduğundan feraset dairesi çok genişti.

Meselâ; Cumhuriyet Gazetesinden Yılmaz Çetiner, pek iyi olmayan bir niyetle, nurcular ne demek istiyor diye araştırmak için Isparta'ya gelmiş. Dersaneleri gezmiş, hatta oralarda kalmış. En sonunda Üstad hazretlerine gitmiş. Üstad hazretleri de kabul etmiş. O, Üstad'la hep parti-siyaset meseleleri konuşmaya çalışmış. Üstad Hazretleri ise hep Risale-i Nur'dan bahsetmiş. Risalelerin okunmasının öneminden, ilim irfan sahibi olmaktan bahsetmiş. Bunları bu adam sonradan gazetede yazdı. Hatta Üstadın bakışları için, "ben böyle göz görmedim" diye methetti. Ferasetin ve müspet hareketin neticesi...

Ahir zamanda İsa Aleyhisselam gökten incek, bir kısım İseviler, hakiki İsevilik ismi altında İslamiyet'i kabul edecekler. Allah-u âlem bissebab inşallah o günler yakındır...

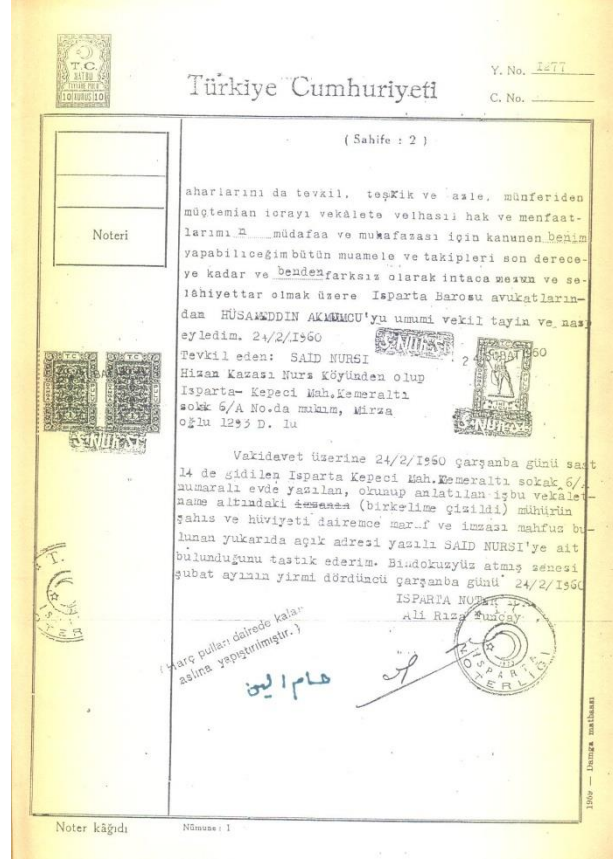
ÜSTAD VEKÂLETİNİ VERMEKLE BENİ KORUMUŞ OLDU

Yine 1950'lili senelerde, şimdi müze olan evde bir ziyaret daha yaptım. Karyolasının bulunduğu kendi odasıydı... Sırtına bir yastık koymuşlar. Ayaklarını uzatmış, ama ayakları yorganın dışında. Ben, Asrın Müceddidi'ni böyle görünce ayaklarına öpmek için balıklama atladım hemen. O arada heyecanlıyım ben tabi. Üstad Hazretleri hemen elleriyle yüzümü tuttu, şefkatle okşamaya başladı. O da benim yüzümü öptü. Ziyaretlerimin sayısını bilemiyorum... Çoğu, hizmet meselelerini görüşmek için olurdu. Mustafa Sungur veya başka bir talebe iki dizi üstüne çöker Üstad'ın buyurduklarını bize naklederdi.

1960 Şubat ayında bir gün yine Üstad hazretlerine ziyarete gittim. Vefatına bir ay kala... O gün vekâletini verdi bana. Bu vekâlet verme işi şöyle olmuştu: Yine aynı ev... Ben farkında değildim, sonradan fark ettim. Kapıda iki tane jip, içlerinde de sekiz tane sivil polis bekliyormuş... Ben kapıyı çaldım, pencereye Zübeyir ağabey çıktı, "geliyorum" dedi. Öyle der demez sekiz polis birden üzerime atladı; beni karga tulumba doğru emniyete götürdüler. Isparta Hükümet Binasının 1.Katında Emniyet'teyim. "Bir daha oraya gitmeyeceksin falan" dediler bana. "Beni buradan bırakmazsanız zaten gidemem; ama çikarsanız giderim" dedim. Bir müddet sonra beni bıraktılar.

Polisler beni böyle götürünce, Zübeyir ağabey Üstad Hazretlerine söylemiş. Üstad Hazretleri de, "noteri getirin" demiş. Ben Emniyet'ten çıkınca tekrar doğru Üstad Hazretlerine gittim. Baktım, Noter daktilosunu hazırlamış... Üstad Hazretleri Notere, "benim avukatımdır yazın" dedi. " Ahz-ı kabz" geçiyor ya noter kâğıdında. Manası, 'malında tasarruf etmek' demektir. Noter, Üstad Hazretlerine, "sizin adınıza alışveriş eder mi?" diye sordu... "Yaz, yaz yapar" dedi Üstad Hazretleri. Ve böylece Üstad Hazretlerinin avukatı olmuş olduk. Niyetini bilemem ama Üstad, vekâletini vermekle beni korumuş oldu. Zaten bir ay sonra vefat etti. Son vekâlet verdiği Avukat da biz olmuş olduk.

¹ Senirkent 1952'de ilçe olmuştur.

25 Şubat 1960 tarihinde Üstad Bediüzzaman'ın vefatından 28 gün önce

Av. Hüsameddin Akmumcu'ya "S.NURSI" mührünü basarak verdiği vekâlet.

DAVA HATIRALARI

Benden dava hatıralarından anlatmamı istiyorsun. Bunlar anlatmakla bitmez. Yalnız Üstad Hazretlerinin vefatına bir ay kala bana vekâletini verdiği tarihlerde, bu davalar yoktu. Risale-i Nur davaları, bilhassa 27 Mayıs İhtilâli'nden sonra çoğaldı.

27 Mayıs 1960 İhtilâlinden hemen sonra Isparta'dan çıkarıldım ben. İçişleri Bakanlığının emriyle Adana'ya gittim. Bu tard işi şöyle oldu: Isparta'da Ayhan Duruer vardı Uluborlulu... İşte onların evindeydik biz. Nazilli'den kardeşler gelmişti. Dokuz kişiydik. Rahmetli Avukat Bekir Berk de vardı aramızda. O sırada evi jandarmalar bastı. Hem de süngü tak durumunda... Bizi karakola götürdüler. Gece saat 01.00'de tebligat yaptılar. Bir Astsubay bana, "Isparta ve havalisinde oturmayacaksın, Isparta ve havalisini terk edeceksin" diye tebligatta bulundu. Bekir Bey İstanbul'da çalışıyordu zaten.

Adana'ya gittim. Orada Abdullah Yeğin vardı... Onunla beraber aynı dersanede şöyle küçük bir odayı beraber paylaştık biz... Beraber kaldık, beraber çalıştık... Ben orada birkaç sene epey kaldım. Davalara oradan gidip gelirdim. Ekseri Şarktaki davalara gittim. Kaç davaya girdiğimi soruyorsun; İslâmî olanlarla beraber sayılamayacak kadar çok... Üstad'ın verdiği vekâletnameye istinaden mahkemeye verilen eserler namına da çok girdim davalara. Para için hiç avukatlık yapmadım sayılır.

Mesela Denizlili kardeşleri içeri atmışlar... Savcı bunlara "sakın Hüsameddin Akmumcu'ya vekâlet vermeyin, ben sizi tahliye ettireceğim" demiş. Aradan sekiz ay geçince bizimkiler uyanmış; bana haber ulaştı. Mübarekler bana "hakkını helal et" dediler. Ben gülerek dedim, "içerde yatan ben değilim ki hakkımı helal edeyim; yatan sizsiniz. Savcıya inanmışsınız." Sonra onları tahliye ettirdim. Bunun sebebi, ben o savcıyla atışıyordum. 'Makamıma hakaret ediyor' diye öyle demiş onlara. Ben de dedim ki: "Ben onun makamına değil, şahsını hedef alıyorum..."

Unutamadığım nur davalarından soruyorsun; o kadar çok ki... Ama sen bunu Ankara İkinci Ağır Ceza Reisine, Mithat Sungur'a soracaksın... Nur davaları hep bu adama gider, hep de aleyhimize karar verirdi. (Hâkim Mithat Sungur'u, Av. Gültekin Sarıgül'den kaydettiğimiz ve bu metnin sonuna ilave ettiğimiz hatıralardan okuyabilirsiniz. Ö. Özcan)

Ankara'da hanımın ablası vardı, bir gün hanımla beraber Ankara'ya gittik. Kızılay'da bir öğle vakti hanımla beraber yürüyoruz. Karşımıza bu 2. Ağır Ceza Reisi çıktı. İki tarafında adamlar var, herhalde onlar da hâkimdi. Bizi görünce hemen yanındaki arkadaşlarına "durun" diye işaret etti. Ee tabi benim girdiğim davaların hâkimi olduğu için selamlaşıyoruz. "Selamün aleyküm" dedim. Ben öyle deyince: "İşte bu adam... Müdafaaları yapan adam..." gibi başladı bizi methetmeye. O sırada emekliymişdi bilmiyorum. Tabi biz yürüdük hanımla. Böyle birisi...

Risale-i Nur'la alakalı meselelerde, hizmetlerde şahısların gücü ve kuvveti bahis konusu olamaz... Asrın Müceddidi Üstad tasarruf sahibiydi.

ÜSTAD'IN KABİR TAŞLARI

Üstad'ın cenazesine gidemedim. Üstadın mezarının yerini söylemek doğru değil. O zaman oraya akıntı başlar. Sav'lı Hafız Ahmed Avşar –Hacı Hafız Mehmet Avşar'ın torunu-bana şöyle bir şey anlatmıştı: Babası iki tane mezar taşı bulmuş, üzeri yazısız. Gitmiş Üstad Hazretlerine demiş ki; "Üstadım iki tane mezar taşı var, ben bunlara ismimi yazdırayım mı, dursun mu? Ben ölünce mezarıma koysalar..." demiş. Üstad Hazretleri de: "Sen onlara ismini yazdırma, dursun, onlar ilerde lazım olur" demiş. Meğer Üstad hazretlerinin kabri Isparta'da bulunup nakledildiğinde başlarına konan taşlar onlarmış. Hafız Ahmed biliyor bunu.

Urfa'da da ehl-i kalp mübarek bir zat, dergâhta yaptırdığı mezar için, benim değil, onun sahibi gelecek diyor ya; hakikaten öyle oluyor. O kabir Üstad Hazretlerinin ilk gömüldüğü yerdir...

ÜSTAD, ADNAN MENDERES'E MEKTUP GÖNDERDİ

Üstad Hazretleri Başvekil Adnan Menderes'e bir mektup gönderdi. Mektubu Tahsin Tola götürdü. Bu mektup Tarihçe-i Hayatta vardır. Orayı tekrar oku... Orada Üstad iki şey istedi. "Ayasofya'yı ibadete aç, Risale-i Nur'u serbest bırak." O zaman ben kendi kendime; Üstad Ayasofya'yı ibadete aç, Risale-i Nur'u serbest bırak diyor. Birinci maddeye Ayasofya'yı almış. Niye acaba diye düşündüm. Sebebini araştırdı kafam. Bende var, Fatih Sultan Mehmet Han'ın vakfiyesinde öyle bir söz var ki; okuyunca "Allah! Allah!" dedim. Hadis-i Şerifin mazharı olan bu zat Osmanlı'dan olmuş. O vakfiyede orayı "Fetih Camii" olarak ilan ediyor ve burayı kim kapatırsa bedduası ve laneti var. Sembolik bir hadise... Onun için Üstad Hazretleri bunu birinci dereceye almış... Ben böyle düşündüm...

BURDUR VALİSİ BANA ÜSTAD HAZRETLERİNİ SORDURDU

Burdur'da Kepez Çiftliği ile ilgili hazine davaları vardı, Bucak kazasında. Isparta'ya ilk geldiğim yıllarda o davaları Hazine avukatı olarak ben almıştım. Memur olarak... Sonra ayrıldım serbest çalışmaya başladım ya...

Aradan zaman geçti, herhalde 1957 seneleri olacak, Demokrat parti zamanı... Turan Kapanlı diye birisi Burdur'a Vali oldu. Üstad Hazretleri 1935 Eskişehir hapsinde yatarken bu Turan Kapanlı'nın arkadaşı Eskişehir'de hapisane savcısıymış. Bu Vali Defterdarına; "Senin Hazine Avukatın Nurcuymuş, O'na bir şey sorduracağım, sen soruver" demiş. Öğrenmek istediği hadise de şu: Savcı, arkadaşı Vali'ye demiş ki: "Ben Eskişehir'de Hapishane Savcısı iken, bir Cuma günü, öğle yemeğine çıktım; bir baktım ki Bediüzzaman camide abdest alıyor. Hâlbuki mevkuft. 'Eyvah' dedim. Hemen hapishaneye gidip kim çıkardı diye araştırmaya başladım. Doğru Bediüzzaman'ın hapishanedeki odasına gittim. Baktım Bediüzzaman içeride. Odasının kapısı da zincirlerle bağlanmış, kilitlenmiş, dışarı çıkmanın imkânı yok. Nöbetçiye, 'Kim çıkardı?' dedim. Nöbetçi, 'efendim çıkmadı, kimse de çıkarmadı' dedi."

İşte bu Savcı, arkadaşı olan Vali'ye demiş ki: "Senin hazine avukatın bu işi bilir. Bu iş oluyor ama nasıl oluyor, bir soruver" diyor. Vali de Defterdarına, "sen soruver"

diyor. Defterdar beni çağırdı, oturduk. "Böyle şeyler olmuş, vali senden soruyor. 'Bu iş oluyor ama nasıl oluyor' diyor" dedi." Ben Defterdar'a dedim ki: "Bu iş letafet ve kesafet meselesidir. Benim ona aklım ermez. Herkesin rütbesi vardır, ben ne söylesem doğru olmaz. Sen valiye böyle söyle. Ben bu mevzuu valiyle de konuşmak istemem" dedim. Çünkü etraflı bilgim yoktu, ne söyleyeceğim valiye. Böylece kapandı bu hadise...

MİLLETVEKİLLİĞİM VE 1974 GENEL AF KANUNU

Ben Adana'dan Isparta'ya döndükten sonra, Uluborlu'da oturuyordum. Bir gün Isparta'da Osman Ağlarca ile karşılaştım. Sene 1969. Osman, Adalet Partisinin ileri gelenlerinden siyasi birisiydi... Ama iyi, dürüst ve dost birisi... Bana: "Her zaman Adalet Partisi içinde şetçiğimiz milletvekilleri bize kıymet versin diyoruz ama seçilip gidiyorlar, hizmeti de unutuyorlar" dedi. Sonra: "Bu sefer Partiye bastırıp, içimizden seni seçeceğiz. Teklif geldiğinde aman reddetme" dedi. Daha Milli Nizam Partisi, Erbakan yok ortada; ama söylentisi var...

Hüsrev ağabey de hayatta ve Isparta'da. Biz, halen hayatta olan Yaşar Çelik ve Hacı Ahmet ile beraber Hüsrev ağabeye gidip danışalım dedik. Osman Ağlarca yanımızda olmadan gittik. Hüsrev ağabeye dedim ki: "Efendim bana milletvekilliği için adaylık teklif ediyorlar, siz ne buyursanız o olur?" dedim. Durdu bir müddet düşündü; "bir tek sana müsaade ediyorum" dedi. O zaman Adalet Partisi içindi bu müsaade, diğeri daha yok... "Bir tek sana müsaade ediyorum" deyince başka kimse de çıkmadı zaten. Biz de kabul ettiğimizi beyan ettik. O gün için 5 bin lira gibi büyük bir para yatırılacak partiye, adaylık için. Büyük para... Hemen hepsi bir araya geldiler, benim elime 5 bin lira tutuşturdular, git partiye yatır dediler. Gittim Ankara'ya, parayı yatırıp Adalet Partisi Isparta milletvekili adayı oldum. O sıralarda Milletvekili İrfan Aksu bana dedi ki: Süleyman Demirel seni ön seçimde düşürmek için iki defadır telefon ediyormuş." Ön seçim oldu, Allah nasip etti 4. sırada biz ön seçimi kazandık. Isparta 4 milletvekili çıkarıyordu o zaman. Seçimlerde liste tam çıktı. Dört sıfır kazandık.

1973'de Milli Selamet Partisinden Ankara milletvekili seçildim. Sorduğun için söylüyorum: Erbakan, hayal ufku çok geniş bir adamdır. Partiyi sadece ve sadece ben kumanda edeyim havasındadır. Bir mesele için istişare için toplanılır, konuşulur fakat neticeye varılmaz karara bağlanmazdı... Şimdi olduğu gibi tek söz sahibi odur...

1974 Genel af görüşmelerinde komünistlerin affına, ben Emin Acar'la birlikte karşı çıktık. Parti yönetimine rağmen çok mücadele ettik. Fakat kendi başımıza hareket etmiyor, Hüsrev ağabeyle devamlı irtibat halindeydik. Dediğin gibi bütün gazeteler sürmanşet bundan dolayı bizden bahsetmeye başlamıştı. O zaman fena-fil Erbakan sırrına erenler var. O, ne derse bunu yayanlar, tutanlar falan... Dediğin gibi iyi dayandık o zaman². Hatta bir gün Manisa milletvekili Gündüz Sevilgen'le beraber rahmetli Osman Bölükbaşı'na gitmiştik. Bize: "Yahu siz hala ne duruyorsunuz Selamet'te; talak vuku buldu, nüfustan kaydı sildirin" dedi. Biz sonra Dr. Emin Acar'la ayrıldık partiden.

12 Eylül 1980 İhtilalı'nda beni tutukladılar. Önce Isparta Tugay'da yatırdılar, sonra Ankara Mamak Cezaevine götürdüler. Hâlbuki o sırada Isparta'da hiçbir faaliyetim de yoktu... Mazimize göre bizi götürdüler... Kefaret olmuştur inşallah... Şahsiyet yapmadıktan sonra benden duyduklarını yazabilirsiniz.

Av. Gültekin Sarıgül Anlatıyor:

"Av. Gültekin Sarıgül'ün, Risale-i Nur davalarıyla ilgili tarihî bir belge hükmündeki oldukça kapsamlı hatıraları, kendisine tashih ettirildikten sonra, "Ağabeyler Anlatıyor 2" kitabında yayınlanmıştır. Buraya, yayınlanmayan kısımlardan konumuzla alakalı bazı bölümler eklenmiştir. Ayrıca Av. Gültekin Sarıgül'den, talebimiz üzerine tasnif ederek yazıp gönderdiği, Risale-i Nur Avukatlarının isimlerini malumat olarak sunuyoruz. Ömer Özcan"

² Bu af meselesinde Hüsrev ağabeyin Av. Akmumcu ile görüşmesi, bu kitapta, Mustafa Köklükaya metninde anlatılmaktadır.

HÜSAMEDDİN AKMUMCU'DAN BİR AVUKATLIK İNCELİĞİ ÖĞRENDİM

1967'de Ahmed Feyzi Kul ağabeylerin, Denizli Ağır Ceza Mahkemesinde davaları devam ediyordu: Refik arkadaşım Hüsameddin Akmumcu idi. Beraber girdik, tahliye talebinde bulunduk. Talebimizi incelemeye aldılar.

Hüsameddin Ağabeyden bir avukatlık inceliği öğrendim o zaman. Baktım mahkemenin kapı aralığından bakıp duruyor. Ne yapacağını ben de anlayamadım. İçeriye girdik, "tahliye kararının reddine" diye açıklanıyordu. Birden Hüsameddin Ağabey ayağa kalktı: "Sayın Başkanım bir dakika, içeride müzakere esnasında, sayın savcının sizinle beraber olduğu hususu zapta geçsin" dedi. Reis, değişik bir sesle: "Ne demek istiyorsun?" Hüsameddin Akmumcu: "İçeride müzakere ederken savcı sizinle beraberdi. Onun benimle ne farkı var? O amme'nin müdafii, ben de maznunların müdafiiyim. Böyle bir şeye siz nasıl cevaz verirsiniz. Bu nasıl bitaraf bir karar olur?" dedi. "Yahu sen ne demek istediğini söyle, bize itimadın yok mu?" dedi reis. Yalnız o zamanki hâkimlerde az çok bir haysiyet anlayışı vardı. Hâkim: "Avukat Bey! Bize itimadın var mı yok mu, söyle?" "Müvekkillerime sorun" dedi. Ahmed Feyzi ağabey de kalktı: "Biz size itimat ediyoruz efendim" dedi. "Peki efendim, müvekkillerim itimat ediyorlarsa ben de itimat ediyorum" dedi Hüsameddin ağabey. Hâkimler istinkâf edecekti, istinkâftan sarf-ı nazar ettiler.

Şimdi ben bunu nerede kullandım: Aynı Hâkimi, 1971'de İzmir 1. Ağır Ceza Reisi olarak gördüm. Mazlum Şule Yüksel Şenler'di. Savcı beraat talep ettiği halde, heyet mahkûm edecekti. Ben bunları istinkâfa davet ettim, istinkâf dilekçesi verdim, kabul etmediler. Böyle çıkış yolu arıyordum artık. Meşhur solcu Uğur Alacakaptan da bilirkişi idi. Bilirkişi raporuna itiraz ettim. İtirazım reddedildi. Alacakaptan tam o sırada Sıkıyönetim, yani Faik Türün Paşa tarafından, nezarete alındı mı? Hemen o gazete kupürlerini iliştip bir dilekçe daha verdim. Ondan sonra istinkâf ettiler. Yani davadan çekildiler. Dava başka bir ağır ceza mahkemesine intikal etti ve Şule Hanımı bıçağın sırtından almış olduk, berat etti.

Yine İzmir'de, 1985-86 yıllarında Devlet Güvenlik Mahkemesine Münip Erdem ve arkadaşları aynı şekilde serbest olarak mahkemeye çıktıkları halde, tevkiflerine karar aldılar. Ama ben de Hüsameddin Akmumcu gibi kapı aralığından baktığımda, savcıyı heyetle beraber müzakereye iştirak etmiş surette gördüm. Kalktım dedim: "Bir dakika, sayın savcının sizinle beraber müzakereye iştirak ettiğini lütfen zapta geçirin!" Başkan: "Yahu nereden çıkardın bunu?" dedi. "Ben kapı aralığından takip ediyordum sizi. Bunu nasıl yaparsınız, savcının benden ne farkı var, nasıl tarafsız karar verirsiniz bu şekilde?" dedim. Tabi epey bocaladılar, ama zapta da geçirmedi. Kendilerine: "Ben bunun peşindeyim, bunun icabına bakacağım" dedim. O zaman Turgut Özal iktidarda idi. Oltan Sungurlu da Adalet Bakanı. Yıldırım Akbulut vasıtasıyla gerekli temasları yaptık, çeşitli teşebbüslerde bulunarak; bütün DGM hâkimlerini değiştirttik. İzmir'deki de değişti. O şekilde netice alabildik.

MİTHAT SUNGUR'LA SADECE BİR DURUŞMA SEKİZ SAAT SÜRMÜŞTÜ

En son 1967 Ahmed Feyzi Kul ağabeyin davasından bahsetmiştim. Yine 1967 senesinde Said Özdemir, Mustafa Sungur ve arkadaşlarının davası vardır ki çok daha enteresan bir davadır.

Ankara'da Bent Deresinde Said Özdemir ağabeyin eski bir evi vardı, bu evin altı dersane idi. Bu dersanede buldukları bir sırada: Sungur ağabey, Said ağabey, Mustafa Türkmenoğlu, İsmail Ambarlı, Şerafeddin Kartal, Vahdettin Karaçorlu; burada sohbet ederlerken, polis bunları kitaplarıyla beraber alıp götürüyor. Sulh Ceza Hâkimi herhalde insafı bir zattı ki bunları serbest bırakmış.

Aslında mutad olarak Ankara'da bu davalar 2. Ağır Ceza mahkemesine sevk edilirdi. Neden 2. Ağır ceza dersenez? Bu mahkemenin başkanı, Allah taksiratını affetsin, Mithat Sungur diye bir zattı. Bu tarz zatların yetişmiş olması maalesef Cumhuriyet devrinin dramatik sahnelerindedir. Mithat Sungur beş vakit namazını kılan bir insandır. Ama Şeriata da düşman birisi... Hâlbuki Şeriat, İslam'ın tamamı demektir. Hem beş vaktini kılacaksın, hem de İslam'ın hükümlerine karşı çıkacaksın. İtikaden bu ikisini telif

etmek mümkün değildir. Ama işte böyle insan tipleri yetiştirilmişti. Bu yüzden Risale-i Nur davaları, mutad olarak hep 2. Ağır Cezaya sevk edilirdi. Biz bu mahkemeyi iyi tanıdığımız için, bizim maznunlarımızın serbest olarak mahkemeye çıkacağını, fakat sonunda tevkif edileceklerini biliyorduk. Çünkü bu alışkanlık haline gelmişti. Mutad olarak savcı tevkif ister, mahkeme de tevkif ederdi.

O zaman Bekir ağabey gelmemişti. Hüsameddin Akmumcu ile beraber bu davaya girmemiz icap etti. Şimdi biz bu tevkifleri nasıl önleriz diye düşünmeye başladık, İstişare ettik. Hüsameddin Akmumcu, "reddi hâkim yapalım" dedi. Ama bu arada mahkeme, "tedbiren" diye, yine tevkif kararı alabilirdi. Buna mani olamazdık. İstinkâf istesek, istinkâf etmezlerdi. Yani yapacak bir şey yoktu.

Mecburen saat dokuzda mahkemeye girdik. Tabi duruşmada Reisle bizim aramızda adeta kavga sahneleri yaşandı. Şimdi sorgulama şekline bakın: "Kalk bakalım İsmail Ambarlı, söyle bakalım, heykel hakkında ne düşünüyorsun?" Tabii hemen kalkıyorum: "Reis Bey! Usul hakkında konuşmak istiyorum!" "Lütfen müdahale etmeyin, sorgulama yapıyoruz." "Sorgulama böyle olmaz. Suçun ve iddianamenin mahiyetine göre sorgulama yapmanız lazım." "Efendim müdahale edemezsin, lütfen oturun yerinize." "Söz istiyorum!" "Vermiyorum!" "Vereceksin!" "Kalk bakalım Mustafa Sungur! Resim hakkında kanaatin ne? Faiz hakkında kanaatin ne?" Biz bildiğimiz için, "müftüye sor" diye tembih etmiştik maznunlara. Böyle bir savaş işte...

O gün rahmetli Necip Fazıl'ın da bir basın davası varmış alt katta. Oraya da kalabalık bir grup girmiş. Onlara, "yukarıda bir mahkeme var ki seyredilmeye değer" diye bir haber ulaşmış. Kalabalık bir grup geldi. O zaman mahkeme salonu anfi şeklinde idi, beş yüz kişi alabilirdi.

Bu şekilde mahkeme salonuna saat 09'da girdik, tek bir duruşma, saat 17'ye kadar devam etti. Tek duruşma tam sekiz saat sürmüştü. Nihayet sorgulamalar bitti. Savcı kalktı tevkifleri istedi. Hüsameddin ağabey benden önce kalktı: "Sosyalist Nasır!" "Sayın avukat bey, mahkemeyi propaganda sahnesi haline getirmeyelim!" "Efendim bir konuşalım, Sosyalist Nasır!" dedi. Hemen Reis Mithat Sungur yanındakilere eğilip istişare etti ve: "Maznun vekilleri, mahkeme salonunu propaganda sahnesine çevirmek istemelerinden dolayı; celsenin gizli olarak icrasına ve dinleyicilerin dışarı çıkarılmasına karar verilmiştir."

Salonu boşalttılar, heyetle biz baş başa kaldık. Alaylı bir şekilde: "Haydi şimdi konuşabildiğiniz kadar konuşun!" Hüsameddin ağabey güzel konuşurdu: "Sosyalist Nasır, Seyyid Kutup'a haber göndermiş, 'benden özür dilesin, kendisini affedeyim' diye; Seyyid Kutup'un cevabı: 'Bir Müslüman bir münafıktan hiçbir zaman özür dilemez' olmuş ve sürurlu bir şekilde idam sehпасına yürümüştür. Benim vekillerim de en az birer Seyyid Kutup'tur. Hapishane onlar için birer Medrese-i Yûsufiye'dir. Onlar sizden adalet namına hiçbir şey beklemiyorlar. Sizin kanaatiniz zaten bellidir" şeklinde bir konuşma yaptı.

Reis sonra bana: "Genç arkadaşım, sen kalk bakalım" dedi. Benden hiç böyle bir konuşma beklemiyordu. Dedim ki: "Sayın Başkan! Akşam müvekkilimi evinde ziyaret ettim, çantasını hazırlıyordu. Kendisine sordum: 'Hayrola niye çantayı hazırlıyorsun?' Dedi: 'Mithat Sungur'un karşısına ilk defa çıkmıyoruz ki, olacak şeyleri biliyoruz. Onun için ben kendimi hazırlıyorum. Gerisi Allah'a kalmış' dedi ve çantasını alıp geldi buraya. Biz de sizin karşınıza ilk defa çıkmıyoruz. Serbest olan maznunları sorgulayıp savcının isteği ile tevkif edeceğimiz bugün de belli. Aynı film tekrar oynuyor. Tabi arkanızda güvendiğiniz dağlar var. Ama size kat'i olarak haber veriyorum ki; o dağlara kar yağdığını göreceksiniz. O gün geldiğinde de bugün aldığınız gayr-i hukuki, keyfi kararlarınızdan dolayı manevi mes'uliyetten hiç kimse sizi kurtaramayacaktır." "Sen beni tehdit mi ediyorsun?" dedi. "Nasıl telakki ederseniz edin" dedim ve oturdum. Aslında bizi tutuklayabilirdi de. Ama her şeyi göze almıştık.

Mustafa Türkmenoğlu (R.H.) da hazırlıksız gelmiş, çanta, elbise filan getirmemiş. Bundan dolayı biraz ağırdan almıştı. Jandarmalar geldiler, dipçığı sırtına dayadılar, ite kaka göturdüler.

Sonra bu dava, bir takım asayiş mülhazalarıyla; o zamanın İçişleri Bakanı Faruk Sükan vasıtasıyla Mersin'e nakledildi. Yedi kişi Mersinde mevkuf olarak dava devam etti...

RİSALE-İ NUR'UN AVUKATLARI

Av. Gültekin Sarıgül talebimiz üzerine Risale-i Nur Davalarına giren avukatları dört grupta tasnif etmiş ve yazılı olarak adresimize göndermiştir. Ö. Özcan

1. Üstadımızın davalarına giren avukatlar: Ahmed Hikmet Gönen, Ziya Sönmez, Abdurrahman Şeref Laç, Mihri Halev.
2. Nur Talebelerinin davalarına vakf-ı hayat eden ve binlerce defa Risale-i Nur davalarına giren avukatlar: Bekir Berk ve Gültekin Sarıgül.
3. Nur Talebelerinin bazı davalarına giren avukatlar: Necdet Doğanata, Hüsameddin Akmumcu, Ali Haydar Aksay.
4. Nur Talebelerinin daha sonraki yıllarda davalarına giren avukatlar: Reşat Yazak, İbrahim Hilmi Ünlü.

Allah hepsinden razı olsun. Âmin... Âmin... Âmin...